

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

03 februarie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Nicolae Gordilă,

Judecători - Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate împotriva sentinței Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 aprilie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2014 de avocații Cojocari Fiodor și Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Pascari Maxim și inculpatul

Pascari Maxim Veaceslav, născut la 27 aprilie 1991, originar din or.Camenca, domiciliat în mun.Chișinău, str.Saharov 11/2, ap.26.

Termenul examinării cauzei:

1. 10.12.2013 - 22.04.2014 - prima instanță,
2. 21.05.2014 - 02.09.2014 - instanța de apel,
3. 19.11.2014 - 03.02.2015 - instanța de recurs.

Procedura prevăzută de art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.
Colegiul penal asupra recursului,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 22 aprilie 2014, Pascari Maxim a fost condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal, cu aplicarea art.82 Cod penal, la 5 ani închisoare fără amendă, iar în temeiul art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 6 ani închisoare, fără amendă.

Prin aceiași sentință a fost condamnat și Andriuță Costel, în privința căruia hotărârile judecătorești nu se contestă.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Pascari Maxim, la 30 iulie 2012, aproximativ la ora 21.00, împreună, prin înțelegere prealabilă cu Andriuță Costel, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, repartizînd între ei rolurile, s-au apropiat de cet.Oistric Ion, care, fiind în stare de ebrietate avansată căzuse la pămînt pe str.N.Dimo 8, mun.Chișinău și au sustras în mod deschis de la acesta o geantă în care se afla un telefon mobil de model „Huawei” U8500, un flash USB de 8 Gb și o pereche de ochelari, bunuri materiale în valoare totală de 3500 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul A.Zadorojnîi în numele inculpatului M.Pascari, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile inculpatului să fie încadrate în baza art.186 alin.(2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, invocînd că instanța incorect a calificat acțiunile acestuia în baza art.187 alin.(2) Cod penal, deoarece a avut loc un furt, însă instanța a ignorat argumentele apărării în vederea calificării acțiunilor inculpatului, precum și toate circumstanțele cauzei, solicitînd anularea proceselor-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din motiv că ele au fost întocmite fără prezentarea spre recunoaștere a persoanelor fără participarea inculpatului și apărătorului, încălcîndu-se dreptul inculpatului la apărare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2014, a fost admis apelul avocatului, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărîre, potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, prin care Pascari Maxim a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal la 4 ani închisoare, fără amendă.

Conform art.85 Cod penal, prin cumul de sentințe, la pedeapsa stabilită i-a fost adăugată parțial partea neexecutată a pedepsei fixate prin sentința Judecătorei Soroca din 18 iunie 2010, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, fără amendă, cu ispășirea ei în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de apel a constatat că Pascari Maxim, la 30 iulie 2012, aproximativ la ora 21.00, împreună, prin înțelegere prealabilă cu Andriuță Costel, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, repartizînd între ei rolurile, s-au apropiat de cet.Oistric Ion, care, fiind în stare de ebrietate avansată, a căzut la pămînt pe str.N.Dimo 8, mun.Chișinău, și au sustras în mod deschis de la acesta o geantă, în care se afla un telefon mobil de model „Huawei” U8500, un flash USB de 8 Gb și o pereche de ochelari, bunuri materiale în valoare totală de 3500 lei, cauzîndu-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile.

În motivarea soluției date, instanța de apel a indicat că vinovăția inculpatului în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit.b), f) Cod penal este cert dovedită prin probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale, cercetate și verificate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, și anume declarațiile părții vătămate I.Oistric, procesele-verbale de cercetare la fața locului și planșa fotografică, de ridicare și examinare a telefonului mobil de model „Huawei” U8500 și planșa fotografică din 05.11.2012 și 20.11.2012, de recunoaștere a persoanei după fotografie.

Instanța de apel a conchis că argumentul apărării privind anularea probei acuzării - procesului-verbal de recunoaștere a persoanelor după fotografie, urmează a fi respins, deoarece partea vătămată din 6 persoane prezentate lui spre recunoaștere direct a indicat la inculpați ca fiind persoanele care l-au jefuit, recunoscîndu-i după unele semnalmente concrete.

Totodată, instanța a menționat că inculpatul și apărătorul său, considerîndu-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au contestat legalitatea actelor procedurale întocmite de organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, iar la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate, astfel au fost de acord cu ele.

La fel, instanța a considerat că argumentele apărării, precum că acțiunile inculpatului urmează a fi calificate în baza art.186 alin.(2) Cod penal, nu pot fi reținute, pe motiv că partea vătămata cu certitudine a declarat că anume inculpatul M.Pascari i-a smuls geanta din mîină și a fugit, iar la strigătele lui nu a reacționat. Careva temei de a nu crede declarațiilor părții vătămate instanța nu a stabilit, acesta a fost audiat în corespundere cu prevederile art.109 Cod de procedură penală, sub jurămînt, fiind preîntîmpinat de răspundere penală pentru darea mărturiilor false.

De asemenea, instanța de apel a indicat că prima instanță contrar prevederilor art.34 Cod penal, i-a stabilit pedeapsa inculpatului cu aplicarea art.82 Cod penal, constatînd starea de recidivă, fără a lua în considerație că la stabilirea stării de recidivă nu se ține cont de antecedentele penale dacă persoana a fost condamnată cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Instanța de apel a considerat nefondat argumentul apărării, precum că prima instanță a reținut că circumstanță agravantă în privința inculpatului M.Pascari, comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnat, acesta fiind unul declarativ, ce nu corespunde circumstanțelor stabilite, or, după cum s-a menționat, inculpatul a comis infracțiunea în termen de probă și urmează a fi supus unei pedepse ținînd cont de toate circumstanțele cauzei atenuante și agravante.

La stabilirea categoriei și mărimii pedepsei inculpatului, instanța de apel, ținînd cont de prevederile art.61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvîrșite, de persoana acestuia, care anterior a fost condamnat pentru infracțiune cu intenție, a conchis că corijarea și reeducarea lui poate avea loc doar în condițiile izolării lui de societate, urmînd să-i fie stabilită o pedeapsă

sub formă de închisoare, cumulându-i parțial pedeapsa neexecutată fixată prin sentința Judecătorei Soroca din 18.06.2010.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate au declarat recursuri ordinare avocații F.Cojocari, A.Zadorojnîi în numele inculpatului M.Pascari și inculpatul, care au solicitat:

- avocatul F.Cojocari și inculpatul care, invocînd temeiurile prevăzute la art.427 alin.(1) pct.2), 6), 8), 12), 15) și 16) Cod de procedură penală, casarea acestora și pronunțarea unei noi hotărîri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în baza art.186 alin.(2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, pe motiv că acțiunile acestuia urmau a fi calificate drept furt, deoarece din cumulul de probe examinate, s-a stabilit că inculpatul a săvîrșit sustragerea bunurilor părții vătămate pe ascuns, astfel faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită; motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii; din materialele cauzei rezultă că în ședința instanței de apel nu au fost audiate suplimentar părțile pe dosar; instanța de apel și-a bazat concluzia pe probele cercetate în prima instanță fără a le da citire în ședința instanței de apel, și anume declarațiilor inculpatului M.Pascari și a părții vătămate I.Oistric, încălcînd astfel prevederile art.6 CEDO, art.419 Cod de procedură penală, inclusiv și prevederile art.30, 31 și 33 Cod de procedură penală;

- avocatul A.Zadorojnîi care, invocînd temeiurile prevăzute de art.427 alin.(1) pct.6), 10), 12) Cod de procedură penală, casarea deciziei instanței de apel cu dispunerea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților, pe motiv că instanța de apel nu a verificat și analizat argumentele apărării, neîntemeiat respingînd în acest sens anularea probei acuzării privind recunoașterea persoanei după fotografie; instanța nu a dat o apreciere cuvenită declarațiilor părții vătămate, care la urmărirea penală a relatat că dauna i-a fost recuperată și nu are careva pretenții față de inculpat solicitînd încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților; instanța de apel nu a analizat obiectiv circumstanțele cauzei, nu a ținut cont de principiul individualizării pedepsei penale, nu a indicat din care motiv au fost respinse argumentele apărării; nu s-au respectat cerințele art.6 CEDO cu privire la asigurarea unui proces echitabil.

6. Judecînd recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal consideră că recursurile urmează a fi admise din următoarele considerente.

Potrivit art.414 alin.(1), (2), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor dosarului, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, pronunțîndu-se asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea lor în procesul-verbal și nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În conformitate cu prevederile art.417 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Avînd în vedere aceste prevederi legale, Colegiul penal conchide că instanța de apel nu s-a conformat acestora la judecarea apelului.

Astfel, analizînd materialele cauzei și, în mod special, procesul-verbal al ședinței instanței de apel și decizia instanței, se observă că la judecarea apelului declarat de avocatul A.Zadorojnîi în numele inculpatului M.Pascari împotriva sentinței de condamnare, care a solicitat reîncadrarea acțiunilor inculpatului în baza art.186 alin.(2) Cod penal, cu încetarea procesului penal în legătură cu împăcarea părților, nu a fost audiată partea vătămată I.Oistric, doar au fost redată declarațiile anterioare date de acesta în prima instanță și puse la baza emiterii deciziei, fără a le da citire și a le consemna în procesul-verbal.

La fel, în partea descriptivă a deciziei instanței de apel sînt descrise declarațiile inculpatului M.Pascari, care, deși au fost puse la baza condamnării lui, la fel, nu au fost cercetate în ordinea prevăzută de lege și nu au fost consemnate în procesul-verbal. Prin urmare, instanța de apel în hotărîrea pronunțată a reținut probe, fără a le verifica în ședința instanței de apel, sub aspectul cercetării nemijlocite, prin citirea lor în ședința de judecată și consemnarea acestora în procesul-verbal, adică în conformitate cu prevederile art.414 alin.(1), (2) și (6) Cod de procedură penală, nu le-a apreciat separat, în coroborare, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității lor.

Conform art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează hotărîrea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală și care nu pot fi corectate de către instanța de recurs, se impune soluția admiterii recursului declarat, casarea deciziei în partea condamnării lui M.Pascari și dispunerea rejudecării cauzei în partea data de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În cadrul rejudecării cauzei instanța de apel urmează să înlătore erorile menționate, să țină cont de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și cu respectarea prevederilor art.414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor administrate în instanța de judecată, inclusiv să se expună asupra tuturor motivelor apelului declarat de partea apărării, concomitent verificîndu-se și motivele invocate în recursul ordinar în limita competenței, iar în dependență de datele obținute să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, care să corespundă și prevederilor art.417-418 Cod de procedură penală.

7. În conformitate cu prevederile art.434 și art.435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de avocații Cojocari Fiodor și Zadorojnîi Andrei în numele inculpatului Pascari Maxim și inculpat, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 septembrie 2014, în partea condamnării lui Pascari Maxim în cauza penală în privința acestuia și dispune rejudecarea cauzei în partea dată în ordine de apel în aceiași instanță, în alt complet de judecată.

Celelalte dispoziții ale hotărîrii contestate se mențin.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, publicată integral la 17 februarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Ion Guzun